

ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและพยากรณ์ทางการเกษตร (แม่โจ้โพลล์) คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ได้ดำเนินการสำรวจความคิดเห็นของเยาวชนทั่วประเทศ จำนวนทั้งสิ้น 894 ราย ระหว่างวันที่ 26 มีนาคม – 12 เมษายน 2569 ในหัวข้อ “คนรุ่นใหม่...กับมุมมองอาชีพเกษตรกรรมในยุคดิจิทัล” เพื่อสำรวจทัศนคติของเยาวชนคนรุ่นใหม่ต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรมในอนาคต ผลการสำรวจ

พบว่า เยาวชนส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 73.21 มองว่าอาชีพเกษตรกรรมในอนาคตควรปรับเปลี่ยนสู่รูปแบบเกษตรปลอดภัยเพื่อความยั่งยืนและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม รองลงมาร้อยละ 64.01 เห็นว่าควรเป็นเกษตรสมัยใหม่ที่ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และร้อยละ 31.50 มองว่าควรต่อยอดสู่รูปแบบเกษตรเชิงธุรกิจหรือสตาร์ทอัพ เมื่อสอบถามถึงแนวโน้มในการเลือกประกอบอาชีพด้านการเกษตร พบว่ามีเยาวชนเพียงร้อยละ 15.75 เท่านั้นที่สนใจเลือกเส้นทางนี้ โดยมีเหตุผลหลักคือ ครอบครัวประกอบอาชีพเกษตรกรรมอยู่แล้วจึงต้องการสืบทอดกิจการ ร้อยละ 57.50 รองลงมาคือต้องการทำเป็นอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ ร้อยละ 27.50 และมีความชื่นชอบส่วนตัว ร้อยละ 15.00 ในทางกลับกัน เยาวชนร้อยละ 37.91 ยืนยันที่จะไม่เลือกประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยให้เหตุผลหลักว่ามีอาชีพอื่นที่สนใจมากกว่า ร้อยละ 50.93 รองลงมาคือขาดทักษะความรู้และไม่ชอบงานที่ต้องใช้แรงงาน ร้อยละ 34.78 รวมถึงมองว่ารายได้มีความเสี่ยงและไม่มั่นคง ร้อยละ 14.29 ประเด็นที่น่าสนใจคือ เยาวชนกลุ่มที่ยังไม่แน่ใจ มีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 46.34 โดยส่วนใหญ่มองว่าอาจทำเป็นอาชีพเสริมควบคู่กับงานอื่น ร้อยละ 48.02 รองลงมาคือยังอยู่ในช่วงค้นหาตัวเองและยังไม่ตัดสินใจ ร้อยละ 41.45 รวมถึงยังมีความกังวลเรื่องความเสี่ยงด้านสุขภาพและรายได้ ร้อยละ 10.53 ข้อมูลนี้สะท้อนให้เห็นถึงโอกาสสำคัญในการดึงดูดคนรุ่นใหม่เข้าสู่ภาคเกษตรกรรม หากได้รับการสนับสนุนที่เหมาะสม โดยเฉพาะการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้ ซึ่งผลสำรวจระบุว่า เยาวชนร้อยละ 71.83 มองว่าการตลาดออนไลน์และโซเชียลมีเดียเพื่อเพิ่มช่องทางการขาย เป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดสำหรับการทำการเกษตรในยุคหน้า รองลงมาคือการใช้แอปพลิเคชันพยากรณ์อากาศและคำนวณต้นทุนเพื่อลดความเสี่ยง ร้อยละ 64.20 และการใช้ระบบ AI หรือเซ็นเซอร์อัจฉริยะเพื่อลดการใช้แรงงานคน ร้อยละ 50.28 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการเข้าถึงตลาดและการบริหารความเสี่ยงคือหัวใจสำคัญของเกษตรกรยุคใหม่ นอกจากนี้ปัจจัยหลักที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพเกษตร คือ ผลตอบแทนที่สูงและมีความมั่นคงทางการเงิน ร้อยละ 70.93 รองลงมาคือการใช้เทคโนโลยี (Smart Farming) ที่ช่วยทุ่นแรงและทุ่นต้นทุน ร้อยละ 57.35 โอกาสในการทำตลาดสินค้าออร์แกนิกและอาหารสุขภาพ ร้อยละ 49.49 การเข้าถึงทรัพยากรและต้นทุนที่ดินทำกิน ร้อยละ 45.90 ค่านิยมและการสนับสนุนจากรอบครัวในการสานต่ออาชีพ ร้อยละ 45.57 และการมีหลักสูตรสอนธุรกิจเกษตรที่เน้นการลงมือปฏิบัติจริง ร้อยละ 34.90

จากผลการสำรวจสะท้อนให้เห็นว่า ภาคเกษตรกรรมไทยกำลังอยู่ในช่วงรอยต่อสำคัญของการเปลี่ยนผ่านสู่การเป็น "เกษตรอัจฉริยะ (Smart Farming)" ที่ผสมผสานความยั่งยืนเข้ากับนวัตกรรมอย่างลงตัว อย่างไรก็ตาม ความท้าทายประการสำคัญคือเยาวชนส่วนใหญ่ยังคงให้ความสนใจกับอาชีพอื่นมากกว่า ซึ่งอาจส่งผลให้จำนวนบุคลากรในภาคการเกษตรลดน้อยลงในอนาคต ดังนั้น การบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคการศึกษา เพื่อสร้างแรงจูงใจและสนับสนุนองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยี จึงถือเป็นกุญแจสำคัญที่จะช่วยปลดล็อกข้อจำกัดด้านความเชื่อมั่น เพื่อดึงดูดพลังของคนรุ่นใหม่ให้กลับมาขับเคลื่อนภาคการเกษตรไทยให้เติบโตและยั่งยืนได้อย่างแท้จริง

**เดือนวิกฤตทายาทเกษตรกรไทย เยาวชนกว่า 37.91%
มุ่งเลือกอาชีพอื่นแทน อนาคตเกษตรกรไทยอาจไร้คนสานต่อ**

1. ในมุมมองของท่าน คิดว่าอาชีพเกษตรกรรวมในอนาคตควรเป็นรูปแบบใดมากที่สุด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1.1 เกษตรปลอดภัยเพื่อความยั่งยืน และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	ร้อยละ 73.21
1.2 เกษตรสมัยใหม่ ใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล	ร้อยละ 64.01
1.3 เกษตรเชิงธุรกิจ/สตาร์ทอัพ	ร้อยละ 31.50

2. ในอนาคต ท่านมีแนวโน้มจะเลือกประกอบอาชีพด้านการเกษตรหรือไม่

2.1 เลือกประกอบอาชีพด้านการเกษตร	ร้อยละ 15.75
เพราะว่า	
1. ครอบครัวมีการทำเกษตรต้องการสืบต่อ	ร้อยละ 57.50
2. เป็นอาชีพเสริม/งานสำรองเพื่อเพิ่มรายได้	ร้อยละ 27.50
3. ชอบและสนใจที่จะประกอบอาชีพเกษตร	ร้อยละ 15.00
2.2 ไม่เลือกประกอบอาชีพด้านการเกษตร	ร้อยละ 37.91
เพราะว่า	
1. มีอาชีพอื่นที่สนใจอยู่แล้ว	ร้อยละ 50.93
2. ขาดทักษะความรู้และไม่ชอบงานที่ใช้แรง	ร้อยละ 34.78
3. รายได้มีความเสี่ยงไม่มั่นคง	ร้อยละ 14.29
2.3 ยังไม่แน่ใจ	ร้อยละ 46.34
เพราะว่า	
1. อาจทำเป็นอาชีพเสริมควบคู่กัน	ร้อยละ 48.02
2. ยังค้นหาตัวเอง ยังไม่ตัดสินใจ	ร้อยละ 41.45
3. มีความเสี่ยงในด้านสุขภาพและรายได้	ร้อยละ 10.53

3. หากต้องนำ “ดิจิทัล” มาใช้ร่วมกับการทำการเกษตรท่านคิดว่าสิ่งใดสำคัญที่สุด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

3.1 การตลาดออนไลน์และโซเชียลมีเดีย เพื่อเพิ่มช่องทางการขาย	ร้อยละ 71.83
3.2 แอปพลิเคชันพยากรณ์อากาศและคำนวณต้นทุน เพื่อลดความเสี่ยง	ร้อยละ 64.20
3.3 ระบบ AI และเซ็นเซอร์อัจฉริยะ เพื่อช่วยลดการใช้แรงงานคน	ร้อยละ 50.28

4. ท่านคิดว่าปัจจัยใดที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพเกษตรของเยาวชน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

4.1 รายได้และความคุ้มค่า ผลตอบแทนที่สูงและมีความมั่นคงทางการเงิน	ร้อยละ 70.93
4.2 เทคโนโลยี (Smart Farming) มีนวัตกรรม ทันแรง และดูทันสมัย	ร้อยละ 57.35
4.3 โอกาสทางตลาด การขายสินค้าออร์แกนิก อาหารสุขภาพ	ร้อยละ 49.49
4.4 การเข้าถึงทรัพยากร การมีต้นทุนที่ดินทำกิน	ร้อยละ 45.90
4.5 ค่านิยมในครอบครัว การสนับสนุนจากพ่อแม่และสานต่ออาชีพ	ร้อยละ 45.57
4.6 การมีหลักสูตรสอนธุรกิจเกษตรที่ได้ลงมือทำและใช้ได้จริง	ร้อยละ 34.90

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ภูมิภาค

1.1 เหนือ	ร้อยละ 35.17	1.2 กลาง	ร้อยละ 12.97
1.3 ตะวันออกเฉียงเหนือ	ร้อยละ 31.45	1.4 ใต้	ร้อยละ 20.41

2. เพศ

2.1 ชาย	ร้อยละ 38.53	2.2 หญิง	ร้อยละ 58.51
2.3 เพศทางเลือก	ร้อยละ 2.96		

3. ระดับการศึกษา

3.1 มัธยมศึกษาตอนต้น	ร้อยละ 1.37
3.2 มัธยมศึกษาตอนปลาย	ร้อยละ 98.63

4. ท่านมีพื้นฐานครอบครัวเกี่ยวข้องกับอาชีพทางการเกษตรกรรม หรือไม่

4.1 มี	ร้อยละ 68.07	4.2 ไม่มี	ร้อยละ 31.93
--------	--------------	-----------	--------------